

TENEN

Dansk Tekstilhistorisk Forening

7. Årgang, nr. 2

Efterår 1996

INDHOLD

Indhold	2
Japanerdage og ART TO WEAR	3
Katalog og kongresprogram	5
Forklæder - Spørgeskema igen	6
Præsentation af bestyrelsen	6
Præsentation	7
Præsentation - Medlemmer	8
Småbørnstøj fra Horne Land	10
Skovturen med TENEN d. 1. september	12
Huekoner i Nordsjælland	13
anmeldelser	14
Til mødekalenderen	16
Temadag på Københavns Rådhus lørdag d. 30. november 1996 kl. 10	16
Temadag søndag den 19. januar 1997 kl. 13-16 - Engelsk og fransk broderi - Japan orientering	18
Til minde om Gudrun Andresen	19

Forsideillustration:

Det koreanske dragtshow Et traditionelt Bryllup: Brudgommen i rød silkekjortel og forloveren, Vildgåsmanden, med svagt grøn linnedkjortel. Foto HFD.

JAPANERDAGE OG ART TO WEAR

Så blev det omsider tiden for den 15. internationale konference i The International Association of Costume med udstilling og dragtshow, der skulle løbe af stabelen i dagene 29.-31. juli med København valgt som kongresby i tilslutning til Kulturby '96-programmet. Til det sidste var der spænding om enkelthederne. Antallet af tilmeldte udlændinge viste sig at være 152, hvilket er henvend en halv gang flere end f. eks. ved mødet i New York i 1993, så forventningerne var store. Hovedparten var fra Østen, men der var også deltagere fra Norge, Sverige, USA og Grækenland. Biografen kunne kun lige rumme os, når der også skulle indrettes bokse til tolkene. Men alle var indstillet på at opnå det maksimale. Programmet for foredrag og aktiviteter forelå trykt med résuméer af alle indlæg på engelsk, japansk, kinesisk og koreansk og vidner om en broget vifte af emner og tilbud.

Det har været et nyt og særligt indslag, at der ved dette års kongres har været udstilling: ART TO WEAR, som fandt plads i Nationalmuseets smukke glasdækkede forhal. 45 modeller af henholdsvis japanske, koreanske og taiwanske designere blev behændigt på rekordtid arrangeret på giner og stillet op på lave podier, der var forberedt af medarbejdere ved Publikumsafdelingen.

Koreaneren Min-Ja Kims model Vegetable Venus.

Foto Birgitta Schøning

Ginerne var udlånt af Danmarks Designskole og af Haandarbejdets Fremmes Seminarium, og en håndfuld af de studerende ved seminariets Åben Uddannelse gjorde frivilligt en stor indsats, så det lykkedes at blive færdige til

tiden. For museets publikum var det en overraskende oplevelse at se udstillingen tage form i løbet af weekenden forud for kongressens start. Et meget smukt katalog var medbragt fra Japan. Deltagerne var begejstrede ved at

erfare den gode modtagelse, som pressen gav udstillingen, både i TV, radio og bladene. ART TO WEAR er en bevægelse, som er opstået og udviklet i USA siden 1960'erne, som en vis parallel til pre-raphaelitternes æstetiske dragt i slutningen af 1800-årene. I begge tilfælde er det hensigten at understrege godt håndværk i modsætning til den voksende teknologi. Den væsentlige forskel mellem ART TO WEAR og andre eksempler på tøjkunst er, at dragtens materialer i sig selv bliver gennemarbejdet. Kunstnerne har desuden søgt tilbage til de gamle traditioner for farvning, bemaling og foldning af silke og bomuld, som de har været dyrket i Fjernøsten i århundreder. Formen på den færdige klædning er blevet bestemt af dybt personlige idéer, i sammenhæng med Pop

Koreaneren Hea-Yeon Kims model *Light of Life*, og forrest japaneren Miti Tukakosi, *May the future shine!*, Foto HFD

Art, High Tech eller andre af tidens kunstneriske udtryk, men i modsætning til mode i den sædvanlige forstand som fransk haute couture.

På den aktuelle udstilling blev forbindelsen mellem amerikansk og østerlandsk inspiration for første gang præsenteret i Europa med østerlandske modeller. Materialer og virkemidler var overraskende, i nogle tilfælde skure-svampe eller plastfolie fra køkkenet, eller traditionelle farvemethoder, men forarbejdet til fantasifulde modeller, der i høj grad forener Østens gamle enkle snit med vesterlandsk figurskåret dragt. TENEN har fungeret som en søsterorganisation til kongresdeltagernes nationale dragthistoriske selskaber, og kontakten blev knyttet på flere måder, skønt de sproglige barrierer var mærkbare. Vibeke Ervø med støtte fra Lise Helvart sørgede for en bearbejdelse til engelsk af vedtægter og formålserklæring samt eksempler på registrering af forklæder. Det blev præsenteret af Karin Hoffritz og Jytte Harboesgaard med instruktive plancher i vestibulen og vakte interesse - et japansk, ikatfarvet forklæde modtog vi apropos som gave fra Kikuki Sagora med tak for sidst! Karin Lausten og Birgitta Schöning mødte beredvilligt op ved museumsbesøget i Brede og sørgede

sammen med Jens Dalgaard for læskekoldrik i sommervarmen. Undervejs var vi gerne to-tre medlemmer med ved alle arrangementer. Det var positivt at opleve Laura Bonin fra Milano, der kom til i sidste øjeblik som kulturantropolog og dragtforsker med særlig interesse for Østens dragter. Hun er nu et af vores senest tilkomne medlemmer og så et stort perspektiv i TENENs registreringsarbejde.

Allerede torsdag blev de mange gæster spredt. Men omkring 50 fra Japan og Taiwan brugte formiddagen på sightseeing i København og eftermiddagen til en uforglemmelig tur til Fredensborg Slotskirke, hvor messehagelerne med kongelige broderier blev taget i øjesyn og til sidst rundtur på Kronborg. En uges rundrejse i Norge, Sverige og Finland satte punktum.

For gæsterne har besøget gjort Danmark og Norden nærværende, så vi fremover vil have lettere ved at udveksle idéer. Vi har ligeledes modtaget et væld af indtryk, nogle fastholdt med fotos, foruden gaver af interessante tekstile produkter, og det vil vi glæde os til at komme til at genopleve ved en temadag - søndag den 19. januar i Fuglevad Vandmølle - På gensyn!

Hanne Frøsig Dalgaard

KATALOG OG KONGRESPROGRAM

Begge bøger kan nu erhverves til særpris for TENENs medlemmer.

Katalog: ART TO WEAR, trykt i Japan,

64 s., forord, 45 fornemme farveillustrationer, liste over designerne, pris kr. 50,- + forsendelse

Program: The 15th International Costume Congress, 220 s. Indeholder samtlige bidrag som engelsk resumé samt på japansk, koreansk og kinesisk.

Pris: kr. 50,- + forsendelse

Kan rekvireres hos Hanne Frøsig Dalgaard

FORKLÆDER - SPØRGESKEMA IGEN

I sidste nummer af TENEN erindrede vi læserne om det spørgeskema vedrørende forklæder, der bragtes i blad nr. 6/3 vinter 1996.

Dette har givet os supplerende oplysninger, som vi hermed takker for. Vi vil dog fortsat gerne opfordre læserne til at

besvare spørgeskemaet, så der kommer en stor bredde i besvarelserne. Kort sagt: Dine oplysninger og erindringer er også værdifulde! Nye læsere kan få spørgeskemaet tilsendt ved henvendelse til undertegnede.

Susanne Nielsen

PRÆSENTATION AF BESTYRELSEN

Astrid Dueholm

Hvor er det sørgeligt, at faget håndar-

Næstformanden Astrid Dueholm

bejde er sat ud på et sidespor i folkeskolen. Et af de fag, der kunne være med til at udvikle "det hele menneske", hvis eleverne fik lov til at være med fra planlægning til fuldførelse og evaluering af det færdige arbejde.

Min egen interesse for håndarbejde stammer nok fra min mors mor og min moster. Bedstemor strikkede og hæklede alt, hvad vi tre søskende havde brug for af varmt tøj om vinteren, sweaters, strømper, vanter og huer. Hun syede også møbler til mit dukkehus. Fløjlslænestole og sofaer formet over en papskabelon. Gulvtæppe lærte hun mig at hækle i tunesisk hækling. Min moster havde en lille hatte- og broderiforretning. Så kom jeg i skole i 1928 og fik håndarbejdsundervisning, to timer efter skoletid. Det var i en lille forskole i Kværkeby på Sjælland, så lærerinden undervi-

ste os i sin dagligstue. Mit første arbejde var en sypose, syet af javastof med røde og blå pyntesting. Syposestoffet blev sømmet hele vejen rundt og så kastet sammen for at danne posen. Det næste arbejde var en særk med blondkant i halsen og i ærmegab. Fransk søm i siderne, opsømning fornedet, alt syet i hånden.

I mellemskolen startede vi med at strikke hvide vanter med påfuglemønstre. Derefter syede vi pudebetræk med hulsømme og strikkede hvide bomulds-sokker. Et prøvestykke blev det også til, med forskellige stoppeformer samt maskesyning. Vi fik også lov til at lave ekstraarbejder til os selv, hvis vi var hurtige.

På seminariet kom vi hele børnesko-

lens håndarbejdsprogram igennem, der var jo indtil 1970 en nogenlunde fast "modelrække", børnene skulle igennem.

Efter at have undervist i mange år på øvelsesskolen blev jeg ansat på seminariet, da 66-loven trådte i kraft. Der arbejdede jeg, indtil nedskæringerne begyndte. Liniefaget håndarbejde blev sparet væk, så var der ikke flere timer til mig.

I slutningen af 80'erne var jeg med til at starte "Sydjysk Tekstilkreds". Medlemmerne kommer fra hele Sønderjylland, mødes en gang om måneden til inspirationskursus eller foredrag om tekstile emner.

Astrid Dueholm

PRÆSENTATION

Beth Døssing

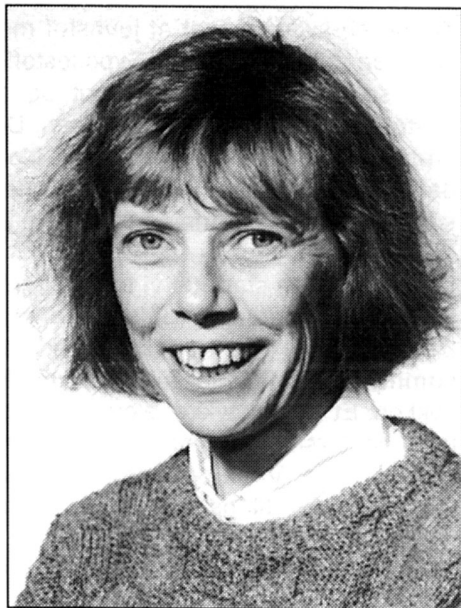
Historien bag et stykke tekstil, især ældre tekstiler, synes jeg er meget spændende. Faktisk vil jeg hellere læse om, end selv lave noget. Jeg er dybt imponeret over hvad der, før maskinerne begyndte at lave det meste af arbejdet, er blevet virket. Og jeg synes, det er vigtigt både at bevare ældre tekstiler og beskrive hvordan og under hvilke forhold de er blevet lavet. Dels øger det respekten for forfædrene og dels kan det give megen inspiration til dagens frembringelser.

Vævning er det "håndarbejde" der passer bedst til mig. I juni 1995 blev jeg færdig som vævelærer fra håndar-

bejdsseminariet i Kerteminde, dog med kommunikation som pædagogisk linie. Dette, fordi jeg gerne vil arbejde med især tekstiler på museum. Det er svært at få et sådant arbejde, men jeg har været heldig at Glamsbjerg kommune ville ansætte mig som langtidsledig med virke på Hørvævmuseet ved Krøgenup. Her har jeg fået et lidt andet syn på maskinvæve. Museets maskinvæve er med jacquard-ovenmaskiner og fra 1930-erne. Lidt historiske er de da. Og langsomt er jeg ved at vænne mig til dem. F. eks. knækkede kædetråde er det samme problem på en håndvæv og en maskinvæv. Faktisk har det at arbejde der gjort, at jeg er begyndt at interessere mig mere for perioden midt i

1800-tallet, da de første maskinvæve kom i gang i Danmark, og hvad dette førte til og med sig. Men jeg synes nu nok, at museet meget ønsker sig en hånddamaskvæv med harnisksnore. Sådan en vil jeg gerne lære at væve på.

Ved den sidste generalforsamling i TENEN gik tre medlemmer ud af bestyrelsen, og jeg kom ind efter at have været suppleant i et år. Jeg er uvant med bestyrelsesarbejde, men håber at lære det. Jeg synes det er vigtigt med en forening som TENEN og dens blad, som jeg har haft stor glæde af at læse med dets meget varierede indhold. Det kan være svært at komme til alle arrangementerne, da de ofte foregår langt væk fra ens bopæl, og det kan være lidt ærgerligt, men sådan er det jo i en landsdækkende forening. Til gengæld giver det en fornemmelse af, hvor meget der egentlig foregår herhjemme på det tekstile område.

TENENs sekretær Beth Døssing

PRÆSENTATION - MEDLEMMER

Hvem er vores medlemmer?

Ligesom vi er i gang med at lade hver af bestyrelsens medlemmer præsentere sig på bladets sider, finder vi det spændende at give et indtryk af, hvem vores medlemmer er. Men det er ikke nogen nem sag at redigere. I vores liste er der mange, der fremtræder som personlige medlemmer, men som alligevel har tilknytning til en eller flere foreninger/museer etc. Derfor håber vi, at dette kan føre til en mere detaljeret indsigt i, hvor vidt vi spænder. Vi har valgt i

denne omgang at meddele rækken af dem, der har tilmeldt sig som foreninger.

Det er i den forbindelse værd at notere, at der fra både de her omtalte og fra mange andre sider arbejdes med tekstiler ud fra mange synspunkter, blandt andet ofte med en historisk profil, - men at vi har vores fælles berøringsflade i det formål, TENEN har sat sig igennem registrering og bevaring af genstande i privat eje for at bygge forskning og formidling på resultater af dette arbejde.

Væve- og tekstilkredse der er medlemmer af TENEN

med oplysning om formand/kontaktperson og såvidt muligt telefonnummer.:

LANDSDÆKKENDE FORENING

Stoftrykker- og Væverlauget, Grøndal Centeret, lokale 42-43, Hvidkildevej 64, 2400 København NV. 31 10 07 17, træffetid hver onsdag kl. 11-15. Blad: *S&V RAPPORTER - fra tekstilernes verden*

SJÆLLAND OG LOLLAND-FALSTER

Holbo Herreds Væverforening Karin Dennis, Bannebjergvej 3, 3200 Helsingør. Tlf. 48 71 57 84. Blad: *Holbo Herreds Væverforening (B)*
Frederiksværk Vævekreds, Skolegade 4, 3300 Frederiksværk
Greve Væveklub, Kirsten Jacobsen, Ivarsvej 15, 3500 Værløse. Tlf. 42 48 20 05. Blad: *Vævenyt (B)*
Falsters Textillaug, Jytte Hansen, Gundslevmaglevej 5, 4863 Eskildstrup

"Tekstilhåndværkerne i Ringkøbing Amt" har igen i år den 10.-24. august haft deres projekt på Hjerl Hedes Frilandsmuseum, delt i: Hue og Tørklæde og Til Pynt og Nytte - tilbehør fra top til tå. Udstillingen viste både originale genstande lånt fra omliggende museer og omhyggelige rekonstruktioner, dertil små, men gode foldere om baggrunden fra oldtid til nutid og litteratur. I montren er vist to sjældne sydveste fra Torsminde, nu i Esbjerg Fiskerimuseum og et hætslag fra Herning Museum. Foto Anni Mejhdahl

BORNHOLM

Vævekredsen på Bornholm, Birthe Sterup, Plantagevej 1, 3730 Neksø

FYN

Vævekredsen Fyn, Nanna Hansen, Søllingevej 16, 5750 Ringe

JYLLAND

Sydjysk Tekstilkreds, Norma Hundborg, Gadekær 15, Tråsbøl, 6200 Åbenrå.

Tlf. 74 68 62 42. Blad: *Tråden* (B)

Tekstilhåndværkerne i Ringkøbing Amt, Hanne Eriksen, Nørregade 48, 7400

Herning. Tlf. 97 22 08 45. Blad: *Tekstilhåndværkerne i Ringkøbing Amt* (B)

Østjysk Vævekreds, Edith Knudsen, Miltonsvej 4, 8270 Højbjerg

Tekstilkredsen Dragkisten, Thy, Jette Roed Helbo, Korsgårdsvej 1, 7760

Hurup. Tlf. 97 95 32 02. Blad:

Dragkisten (B)

Værestedet, Skolegade 6, 9900

Frederikshavn

SVENSKA SÖSTERFORENINGER

Spetskonsulenten. Föreningen Svenska Spetsar, Box 2022, S-58002

Linköping (B)

Riksföreningen för Handvävning,

Agnete Nilsson, Box 29, S-430 41

Kullavik (B)

(B) betyder, at disse foreninger sender deres blad til TENENS redaktion.

Som nybagt medlem af bladredaktionen kan jeg sige, at det har været meget inspirerende at læse de andre foreningers blade, og jeg vil opfordre jer til at gøre det samme, hvis I skulle mangle ideer til foredrag, rejser, kurser, udstillinger eller lignende.

De modtagne blade opbevares hos Hanne Frøsig og kan ses/lånes efter aftale.

Lone de Hemmer Egeberg

SMÅBØRNSTØJ FRA HORNE LAND

På Horne Land er det lokalhistoriske arkiv kombineret med en righoldig samling af effekter. Det var en lærer ved Horne skole, der allerede i 1928 begyndte at indsamle redskaber, værktøj og lign. for at give sine elever et indblik i hvordan livet havde formet sig for tidligere generationer. Dermed blev grunden lagt også for en omfattende samling tekstiler, alle brugt og/eller fremstillet på Horne Land.

Horne Land er en halvø på sydvestsiden af Fyn; indtil ca 1850 har der været

sparsom forbindelse til omverdenen, hvilket har betydet at traditioner og vaner i dagligliv og arbejde har været relativt stabile, da påvirkninger udefra kun langsomt har gjort sig gældende.

Ved modtagelsen registreres tekstilerne - vi søger at få så meget "historie" med som det er muligt - og pakkes varsomt i syrefrit papir og tekstilkasser. Vi støtter os til Nationalmuseets "Bevaring af gamle tekstiler" og "Bevaringshåndbogen".

Udover en månedlig aften, hvor enhver med tilknytning til Horne Land kan se samlingen, holder vi en årlig "Åbent hus dag" i Marts. For tekstilerne var emnet i år Børnetøj fra 1850-1950 med særlig vægt på dåbskjoler.

For nylig modtog vi efter en dame i Horne 3 dåbskjoler, som hun selv havde syet og gennem ca 25 år udlejet. Der var ført bog for hver af dem med dato for samtlige udlån: "NN's datter..." og senere blev fornavnet indført. Hun forlangte at vaske/stryge kjolerne selv. Også skiltet "Dåbskjoler udlejes", som alle ældre Horneboere har set i hendes vindue, har vi fået. Det lykkedes os til udstillingen at låne flere billeder af dåbsbørnene i stadsen.

Udover disse udlejningskjoler kunne vi udstille 3 private dåbskjoler, hvis historie vi har fået. Af det øvrige udstillede børnetøj kan nævnes flere livstykke af trykte bomuldsstoffer med kulørte bændler i siden, "præsenter"-kjoler eller løjerter til at binde bagpå, lærredsskjorter, strikket liste, bukser, huer og kraver. Noget spædbørnstøj blev præsenteret på dukker i to meget forskellige, gamle barnevogne redt op med smukt broderet linned.

Vi 5-6 personer, der en aften om ugen deltager i arbejdet med disse gamle tekstiler, synes at det er et meget fascinerende arbejde.

Bodild Arup

Horne Lands Folkemindesamling

Dåbskjoler og andet småbørnstøj, udsnit af foto fra Horne Lands Folkemindesamling

SKOVTUREN MED TENEN D. 1. SEPTEMBER

Den 1. september 1996 var der arrangeret søndagsudflugt med TENEN. Arrangementet startede kl. 10.30 i Dukkemuseet i Skuldelev - her var udstillet dukker og legetøj fra de sidste hundrede år. Hvor Deres udsendte ikke - grundet sin unge alder - kunne nikke genkendende til godter fra sin egen barndom, var der flere af foreningens medlemmer, der med smil genkendte forlængst glemte dukker og bamser.

Dernæst gik turen til Den Danske Træsamlng i Gerlevparken. Der er ingen tvivl om at rosenhaven er et syn for guder, når den står i fuldt flor, men den 1. september må man desværre delvist tage til takke med sin egen fantasi.

Og endelig ankom vi til målet - Egnsmuseet Færgedaarden i Jægerspris. Her mødtes vi med de sidste, så gruppen nu var på ca. 22 deltagere. Den første søndag i september er per tradition familiedag på museet. Årets tema var *musik*, så under frokosten, der blev indtaget ved bordene i haven, nød vi både jagthorn, jungletrommer, acapella sang og knitrende 78'ere. Dernæst blev vi sluppet ind til dagens højdepunkt - Broderimagasin JØNS, Frederikssund 1904-1982. Dette var en gammel broderiforretning, der har ligget i Frederikssund, og som er "søgt genskabt ved hjælp af genstande fra forretningen og materialer fra forretningens hovedleverandør O. Oehlschläger Efr.", som der står i materialet vedr. udstillingen. Her fortalte Lone Egeberg om sit arbejde med registreringen af alle originalmønstrene og broderierne, som museet

Lone Egeberg viser en af bilpuderne frem på udstillingen. Foto Willy Hansen.

har fået fra ejeren, og hvordan idéen til udstillingen langsomt havde taget form. Udstillingen havde dog aldrig fået mulighed for at blive til, hvis det ikke havde været for de udlånte broderier. Og der var alt lige fra engelsk, fransk, venetiansk og hedebo over køkkenpyntehåndklæder, hvoraf de fleste viste husmoderen på sin rette plads - nogle godt krydret med små guldkorn så som "Far skal have sin Livret" eller "Mælk og Grød gør Kinden rød" til bilpuder fra bilens barndom. Endvidere var der eksempler på duge og servietter der matchede til familiens stel - f. eks. mågestellet.

Dernæst var det op til de fremmødte nærmere at studere de udstillede ting eller blot nyde atmosfæren med levende musik i haven, brændt dej på træpinde (også kendt som snobrød) eller tage på sejlads på fjorden.

Alt i alt et vellykket arrangement!

Deres udsendte - Nanna Kjer Harboesgaard

Tak til Nanna der deltog som gæst og på opfordring har set på sagen med friske øjne.

Redaktionen

HUEKONER I NORDSJÆLLAND

Materiale om dette specialiserede erhverv efterlyses

I forbindelse med folkedansernes landsstævne i Birkerød 9. - 14. juli i år, havde Annet Laursen Skjelsager og Vibeke Lilbæk arrangeret en spændende og righoldig udstilling af femfligede huenakker og andre dragtdele fra forrige århundrede. Stævneavisen bragte en fin omtale med fotos, og et par hundrede gæster fandt vej til Silke-Annet i Farum.

Udstillingen var lidt af en sensation, da den indeholdt ikke mindre end fire huer, hvis ophavskvinder vi kunne sætte navn på. Under udstillingen dukkede en femte op, som med stor sandsynlighed kan tilskrives Stine Huekone, der udøvede sit erhverv i Farum fra ca. 1860 til sin død i 1897. Stines virksomhed er beskrevet i sønnen Jens Olsens bog "Den gamle Klokke i Farum" (Kbh. 1928), og Tove Werner Larsen har også omtalt hende i Værløse Museums årsskrift fra 1975. Hendes historie har således været kendt længe, men det nye var, at vi kunne vise en af hendes huer sammen med et foto,

hvor hun underviser unge piger i guldbroderi. Der var altså ikke udelukkende tale om et erhverv, der gik i arv fra

Stine Huekone i Farum underviser unge piger i guldbroderi. Foto ca. 1870

mor til datter.

Fra Stenløse kom en hue syet af Johanne Kirstine Mortensdatter, sammen med et foto og en levnedbeskrivelse. Og fra Lillerød havde vi lånt hele to guldbroderede nakker af Ane Johanne Pedersen, sammen med et foto og hendes bestillingsbog for guldrækkermaterialer.

Takket være Vibekes og Annets store lokalkendskab var det lykkedes at opspore dette enestående materiale, og nu henvender vi os til TENENs medlemmer for at høre, om I har kendskab til andre professionelle huekoner og deres arbejder? Guldnakkerne syedes især i perioden ca. 1830 - 1870, men iverdigt har alle oplysninger om professionelt broderi interesse. Materialet er sparsomt, men interessen for udstilling-

gen har givet os lyst til at arbejde videre med emnet med henblik på en ny artikel om huekoner. Deres broderier er der allerede skrevet om, og litteraturen er anført i det lille skrift, vi udgav til udstillingen. Det kan erhverves hos Annet for kr. 10,- (+ forsendelse).

Oplysninger om professionelle huekoner på "Heden" og i resten af landet modtages ligeledes med taknemmelighed. Hvis nogen har mistanke om, at to eller flere huer er syet af den samme brodøse p.g.a. ensartede mønstre og syteknikker - dette ses bedst fra bagsiden af broderiet, hvis man kan komme til det - hører vi også gerne om det. Vi prøver at samle mest muligt materiale sammen, og måske passer brikkerne en dag ind i puslespillet.

Lone de Hemmer Egeberg

ANMELDELSER

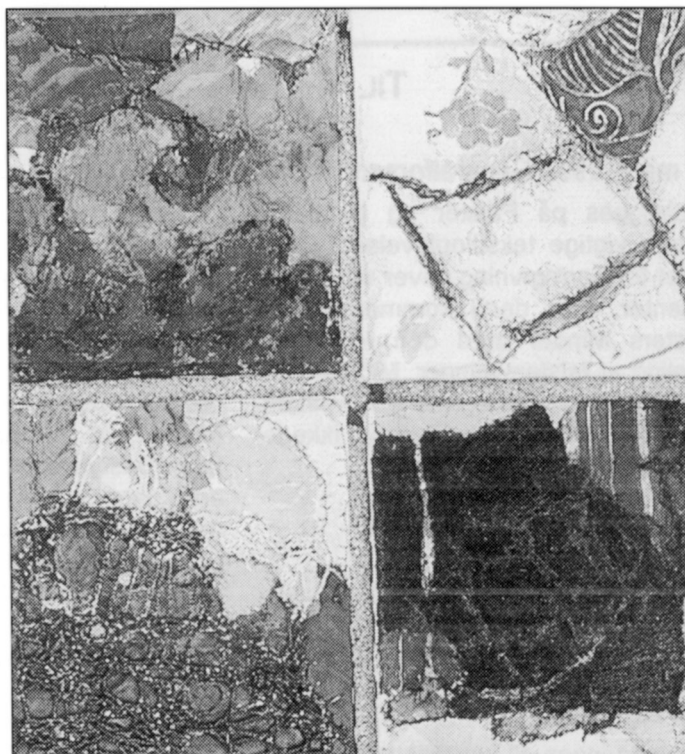
Lisbeth Tolstrup, GRETE BALLE, Tekstilkunstner og billedskaber, Borgen, København. 82 sider, 27x24 cm, s/h og farveillustrationer, pris kr. 192,-, ISBN 87-21-00593-1

Begge navne må vække opmærksomheden for denne bog, der i enhver henseende er opsigtsvækkende. Kun sjældent skrives der så indgående om kunstnere med rod i tekstilemes verden, endside om kvindelige kunstnere, og bogen forbinder linieme mellem kunst, kunsthåndværk og design. Grete Balle har siden sin debut i 1950 uden nogen

skoling forstået at tilegne sig de teknikker, der har inspireret hende, både i maleri og tekstil, og på pionéragtig vis omsat det til kunstneriske udtryk. Lisbeth Tolstrup har kyndigt foretaget de interviews, der ligger bag bogens følsomme skildring. Foruden kapitler om de fem tiår i kunstnerens virke indeholder bogen en fortegnelse over værker, en liste over forløbet, hvor tekstiler har været kernen fra 1957 til midt i 1970erne, udstillinger, noter om nærtstående kunstnere og andre partnere i Grete Balles arbejde, kilder og listen over billedeme, man ikke kan komme fra. Bogen er blevet til i anledning af 70årsdagen i forbindelse med den store retrospektive udstilling på Silkeborg Kunstmuseum.

seum i efteråret 1996. På Sjælland kan man få glæde af at se Grete Balles tekstiler på Munkeruphus i Dronningmølle fra 26. oktober til 20. november 1996.

Hanne Frøsig
Dalgaard

Billedsyninger, 1984. Fire ud af tolv, ca. 30x30 cm stk. Privateje. Bogens ill. 27.
Gengivet efter bogen

Haandarbejdets Fremme 96/1+2. 26 s, farveomslag, s/h og farveillustrationer.

**Redaktion Anne Abildtrup og
Margrethe Petersen, bladet
udsendes 4 gange årligt,
kontingent for 1996 kr. 250,-**

Så kom det første nummer af den nystartede forenings medlemsblad, der har været imødeset med spænding. Det er i A4 format med smukt udstyr og virker indbydende. Forsiden gengiver et stentøjsfad af Thorvald Bindsbøll, så læseren straks er sporet ind på det,

som er hovedtemaet, at lægge op til konkurrencen Inspiration Bindsbøll i tekstildesign. Men hvorfor er omslaget mon så et stykke keramik? Artiklerne tilsigter kultur- og kunsthistorisk indhold, så bladet vil bringe ikke arbejdsforlæg, men information. Det skal hilses velkomment, og vi ser hen til kommende nye, indholdsrigge bidrag. Spændende bliver det at se, hvem der som professionelle nyskabende kunstnere vil reflektere på konkurrencen - der er frist indtil den 21. oktober!

Hanne Frøsig Dalgaard

TIL MØDEKALENDEREN

15. marts 1997 Generalforsamling

planlægges på Falster og byder på mange vigtige tekstiloplevelser. Seminariet for Formgivning bliver vores mødecenter, men dertil kommer Museet Falsters Minder med den fornemme samling af falstersyninger, Middelaldercentret m. m. Vi har mange medlemmer i denne del af landet. Snyd ikke jer selv for denne oplevelse!

Efterårsferien 1997 Oslo/ Lysebu

Vores norske medlemmer forbereder nogle attraktive dage!

Temadag om syborde planlægges

Ved indgangen til udstillingen "Broderimagasin Jøns" på Færgegaarden i Jægerspris står der et sybord. Bordet stammer ikke fra Jøns' forretning, men tilhører Anne Ravn og er udlånt til mu-

seet i anledning af udstillingen. Det udstillede bord inspirerede bestyrelsen til en snak om syborde generelt. Så vidt vi ved, er det ikke et møbel, som fremstilles i dag, men mange af TENENs medlemmer har sikkert et selv eller kender hjem, hvor der står et, som måske bliver brugt til formålet. Syborde er så nært knyttet til tekstiler og til kvinders historie, at de må kunne interessere flere. Bestyrelsen har derfor besluttet at arrangere en temadag, hvor alle opfordres til at medbringe syborde, i det omfang det er muligt, eller medbringe fotos, malerier eller lignende, som beskriver syborde.

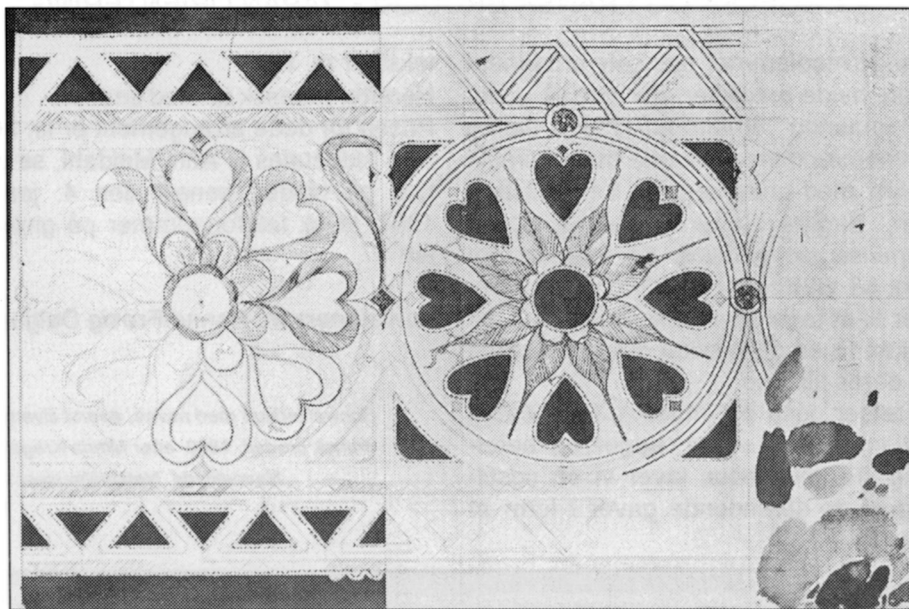
Temadagen tænkes afholdt i Fuglevad Vandmølle, hvor pladsforholdene er velegnede, i løbet af foråret. Der kan eventuelt senere blive tale om en registrering med henblik på en artikel om emnet.

Redaktionen

TEMADAG PÅ KØBENHAVNS RÅDHUS LØRDAG D. 30. NOVEMBER 1996 KL. 10

Samtlige tekstiler på Rådhuset er netop blevet registreret af Ingeborg Cock-Clausen, der også beskriver deres tilstand m.h.p. en eventuel konservering. Arkitekten Martin Nyrop (1841 - 1921) gav selv udkast til broderede gardiner og bagtæpper, da det nyopførte rådhus

skulle indrettes lige efter århundredskiftet. Borgerrepræsentationens mødeværelse blev udstyret med et meget smukt applikeret bagtæppe samt gardiner, hvis motiv er byens træ, en bornholmsk røn. Festsal og snapsting fik hver deres individuelt udformede tekstiler, alt ud-

Martin Nyrops udkast til udskåret broderi og applikation på gardiner til snapstinget Københavns Stadsarkiv

ført af det anerkendte broderifirma Chr. Permin i København. Endvidere satte Nyrop sit præg på silketapeter, silkegardiner, møbelbetræk og gulvtæpper, idet han selv valgte stoffer og mønstre hos leverandører og grossister.

I magistratens forværelse er ophængt en serie på 10 enestående gobeliner, vævet på hautelisse efter karton af Lorenz Frølich. Motiverne er scener fra den nordiske mytologi.

Også bryllupssalen håber vi at få at se, hvis formiddagsbryllupperne tillader det. Den er udstyret med portierer i kelim-teknik, vævet efter forlæg af Joakim Skovgaard, Johan Thomas Skovgaard og Kaare Klint. Her hænger desuden gobelinen "Jomfru i Falkenham" efter

karton af Joakim Skovgaard.

Sidst men ikke mindst håber vi at komme ind i linnedstuen, som vedligeholder Rådhusets tekstiler og samtidig er en slags arkiv og museum for stofprøver og gamle, nu nedtagne gardiner.

Prisen for dette arrangement er kr. 50,- og deltagerantallet begrænset. **Meld dig inden den 9.11.96** til Anni Mejdahl (adresse og giro på bagsiden). Husk telefon.

Efter besøget spiser vi julefrokost sammen på en restaurant i nærheden med et rimeligt prisniveau. Individuel betaling. Skriv derfor på giroblanketten om du vil deltage i dette.

Kontaktperson: Lone de Hemmer Egeberg

TEMADAG SØNDAG DEN 19. JANUAR 1997 KL. 13-16 - ENGELSK OG FRANSK BRODERI - JAPAN ORIENTERING

Mange medlemmer ejer selv broderier i disse hvide teknikker, der var så yndede omkring århundredskiftet. Særlig navnemærkningen er ofte meget smukt udført med underlægning i fransk broderi. Birgitta Schøning har lovet at fremvise sin samling og fortælle om den. Vi vil desuden opfordre medlemmer til at tage egne eksempler med, så vi kan få en diskussion om teknikkerne og deres historie.

Vi følger også op omkring Japanbesøget med dias, video, bøger og beretning. Til lejligheden laver vi en udstilling af de spændende gaver i form af

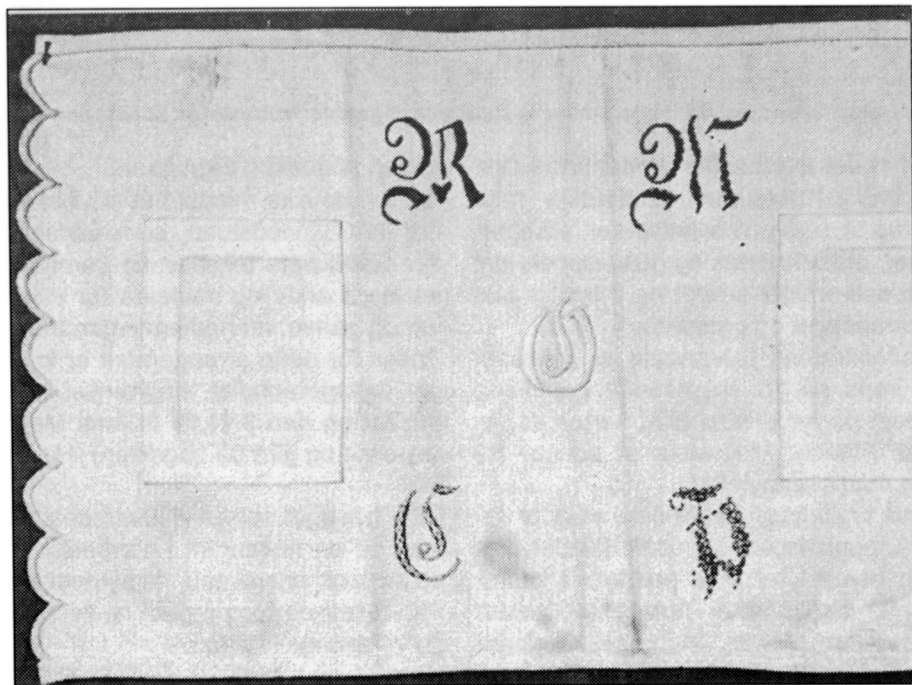
tekstiler m. v.

Herefter japansk te med snacks.

Prisen for dette arrangement er kr. 30,-, som indbetales til Anni Mejdahl, se giro bag på bladet, senest den 4. januar 1997. Husk telefonnummer på girokortet!

Kontaktperson: Hanne Frøsig Dalgaard

Schweizerklud med navne, øverst tilvenstre i fransk broderi, 1890, efter Minna Kragelund, Navneklude, Nationalmuseet 1977

GUDRUN ANDRESEN TIL MINDE

Gudrun Andresen, født 1908, gik bort i juli måned. Hun blev den sidste af de damer, der tog initiativet til foreningen Danmarks folkelige Broderier, oprettet i 1954. Gudrun Andresen voksede op i Osted på kanten af hedeboegnen, vel den rigeste broderiegn i Danmark, og altid havde hun stor kærlighed til de folkelige syninger. Dynamisk har hun arbejdet med registrering af tusinder af disse fine arbejder. De har været kernen i hendes undervisning på Engelsholm Højskole, som hun drev sammen med

sin mand Sune Andresen, ligeså i de over hundrede mønsterark, hun udgav for foreningen og i den fornemme række bøger: "Danske Bondeskjorter", "Særke" og tre bind "Bondesyninger på lærred", der er klassiske i vores tekstillitteratur. På billedet her ser vi Gudrun under et møde i foreningens arbejdsudvalg, som vi vil huske hende, - med en kop kaffe inden for rækkevidde og gerne også en cigaret var hun utrættelig og altid inspirerende!

Hanne Frøsig Dalgaard

Gudrun Andresen og Lotte Rud ved møde på Nyborg Strand den 30. september 1981 foto HFD.

Bestyrelse:**Formand:**

Susanne Nielsen Sasserød 16 5462 Morud 64 83 11 26

Næstformand:

Astrid Dueholm Astrupvej 83 6100 Haderslev 74 52 19 54

Sekretær:

Beth Døssing Krengerupvej 108 5620 Glamsbjerg 64 72 30 71

Kasserer:

Anni Mejdahl Nibsbjergvej 10 7500 Holstebro 97 42 37 86

Annet Laursen Skjelsager Dorthesvej 2 3520 Farum 42 95 05 55

Redaktion:

Hanne Frøsig Dalgaard Bredebovej 33, 6. tv. 2800 Lyngby 45 88 32 67

Lone de Hemmer Egeberg Gærdet 12 3640 Birkerød 42 81 15 97

Suppleanter:

Jytte Harboesgaard Frederiksberg Allé 78 1820 Frederiksberg C

Vibeke Lilbæk Kollerødvej 39 3450 Allerød

Revisor:

Lucie Borgsmidt-Hansen Broholms Allé 2920 Charlottenlund

Næste blad forventes at udkomme: JANUAR 1997

Artikler og indlæg (gerne på diskette) sendes til Hanne Frøsig Dalgaard.

E-post sendes til hfd96@internet.dk

Deadlines:

1. juni til udgivelse medio juli

1. september til udgivelse medio oktober

1. december til udgivelse medio januar

1. marts til udgivelse medio april

Redaktionen forbeholder sig ret til at prioritere de modtagne bidrag i samråd mod forfatterne.

Ældre numre af TENEN, pris kr. 25,-, fås ved henvendelse til kassereren, såvidt oplag findes.

Bliv medlem af TENEN, Dansk Tekstilhistorisk Forening

Kontingent for 1996/97 kr. 135,-

Henvendelse:

Tenen, Dansk Tekstilhistorisk Forening

Anni Mejdahl, Nibsbjergvej 10, 7500 Holstebro

Telefon 97 42 37 86 GIRO 143-0130

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 525,-

1/2 side: kr. 300,-

1/4 side: kr. 185,-

1/8 side: kr. 135,-

Flytning:

Ved flytning bedes du meddele dette til Post Danmark.

Husk at meddele, at du abonnerer på TENEN, blad nr. 03200 og dit medlemsnummer

Tryk: Tryk og Kopiservice, Kim Nielsen, Brønshøjvej 9, 2700 Brønshøj

ISSN. NR.: 0906-9526